

Kirolean haurren eta nerabeen babesa indarkeriaren aurrean

Prebentzio eta Ekintzarako Protokoloa

2022 Azaroa

ibidea

[E info@aventoconsultoria.com](mailto:info@aventoconsultoria.com)
www.aventoconsultoria.com

1. Sarrera	3
2. Arau-esparrua	4
3. Haur eta nerabeen aurkako indarkeria kirolean	7
4. Aplikazio-eremua	9
5. Babeserako ordezkaria	10
6. Arriskuak, detekzioa eta prebentzioa.....	12
7. Erakundearen diagnostikoa	17
8. Jakinarazteko eta jarduteko prozedura	18
9. Zabaltzea eta sentsibilizazioa	23
10. Ebaluazioa eta jarraipena.....	24

1.. Sarrera

Kirola ikasteko gunea da, eta haurren garapen osorako eta eskubide guztiak gauzatzeko funtsezko tresna. Kirola egiteak, zalantzarik gabe, onura eta aukera ugari dakarzkie haur eta nerabeei; hala ere, badira haien garapenean, eskubideetan eta ongizatean eragin negatiboa izan dezaketen zenbait arrisku, eta horiek kontuan hartu behar ditugu. Indarkeria errealitate bat da kirol-eremuan, eta, tamalez, indarkeria horren adierazpen asko ezkutuan edo ikusezin bihurtzen dira¹.

Adin txikikoez gain, ohartarazi behar da kirol-arloan ere pertsona helduak daudela emakumeak, aniztasun funtzionala duten kirolariak, goi-mailako kirolariak edo LGTBIQ pertsonak gainerako herritarrek baino arrisku handiagoa dutenak eremu horretan indarkeria-egoerak pairatzeko².

Horregatik, **GOIERRI-GORRI F.K.**-k erakunde eta pertsona guztiak, kirolariak indarkeriarik gabeko kirol-ingurune babeslea izateko duten eskubidea kontuan hartuta, honako **KONPROMISO** hauek hartzen ditugu protokolo honen bidez:

- Adin guztietako kirolarienganako indarkeria, abusu eta jazarpen mota guztiei aurrea hartzeko eta aurre egiteko metodo bat ezartzea.
- **GOIERRI-GORRI F.K.**-rekin lotura duten pertsona guztiak Protokoloa ezagutzen dutela bermatzea.
- **GOIERRI-GORRI F.K.**-rekin zerikusia duten pertsonak, enpresek, entitateek eta erakundeek beren konpromisoaren berri izan dezaten eta indarkeria, abusua eta jazarpena prebenitzen eta desagerrarazten parte har dezaten saiatzea.
- Eskura dituen baliabide guztiak jartzea, ahalik eta azkarren eta eraginkortasunez ebazteko aurkeztutako zalantzak, erreklamazioak eta salaketak.
- Edozein indarkeria, abusu edo jazarpen-jokabide salatu duten biktimak edo hirugarren pertsonak babesteko babes-neurriak hartzea.
- **GOIERRI-GORRI F.K.** instalazioetan edo jarduera-eremuan indarkeria, abusua edo jazarpena prebenitzeko eta/edo desagerrarazteko prestakuntza egokia ezartzea.

Azken batean, konpromisoa hartzen dugu kirol-jarduerak jardunbide egokien bidez egin daitezen, eta jarduera horiek erabiltzaileen, langileen, zuzendarien, medikuen, teknikarien, arbitroen eta **GOIERRI-GORRI F.K.** instalazioekin eta jarduerarekin lotutako pertsona guztien osasuna eta ongizatea hobetzen lagun dezaten.

¹ Plataforma de Infancia (2022). El deporte, un entorno seguro para la infancia y la adolescencia. Guía divulgativa sobre las implicaciones y obligaciones de la Ley Orgánica de Protección integral a la Infancia y la Adolescencia frente a la Violencia (LOPIVI) en el ámbito del deporte. Nondik hartuta: [El deporte, un entorno seguro para la infancia y la adolescencia \(plataformadeinfancia.org\)](https://www.infancia.org/infancia-y-adolescencia/plataformadeinfancia.org)

² Mountjoy et al., Nazioarteko Batzorde Olimpikoa (2016). *IOC Consensus Statement: harassment and abuse (non-accidental violence) in sport*. Nondik hartuta: <https://bjsm.bmj.com/content/bjsports/50/17/1019.full.pdf>

2.. Arau-esparrua

8/2021 Lege Organikoak, ekainaren 4koak, indarkeriaren aurrean haurrak eta nerabeak osoki babestekoak³ (LOPIVI), IX Kapituluaren, kirola eta aisiari buruzkoa, honakoa ezartzen du:

47 Artikulua. Kiroleko eta aisialdiko indarkeriaren aurrean jarduteko protokoloak.

Administrazio Publikoek, beren eskumenen esparruan, kirol-eremuan eta aisialdi-eremuan ingurune segurua eraikitzeke jarduketak bilduko dituzten jarduera-protokoloak arautuko dituzte. Jarduera horiek kirol- eta aisialdi-eremuan haurren eta nerabeen aurka gerta daitezkeen indarkeria-egoerak prebenitzeko, garaiz detektatzeko eta esku hartzeko jarraitu behar dira. Protokolo horiek kirol- eta aisialdi-jarduerak egiten dituzten zentro guztietan aplikatu beharko dira, titulartasuna edozein dela ere, eta, betiere, Errendimendu Handiko eta Kirol Teknikazioko Zentroen Sarean, Kirol Federazioetan eta Udal Eskoletan.

48 artikulua. Adin txikikoekin kirol- edo aisialdi-jarduerak egin ohi dituzten erakundeak.

1. Adin txikikoekin kirol- edo aisialdi-jarduerak egin ohi dituzten erakundeek honako betebeharrak hauek dituzte:

- a) Administrazio publikoek kirol- eta aisialdi-eremuan hartzen dituzten aurreko artikuluan aipatzen diren jarduera-protokoloak aplikatzea.
- b) Monitorizazio-sistema bat ezartzea, adin txikikoen babesari dagokionez aurreko protokoloak betetzen direla ziurtatzeko *protección de las personas menores de edad*.
- c)... Adin txikikoek beren kezkak adierazteko har dezaketen babes-ordezkaria izendatzea, ezarritako protokoloak hedatzeaz eta betetzeaz arduratuko dena, eta haurren edo nerabeen aurkako indarkeria-egoera detektatu den kasuetan dagozkion komunikazioak hasteaz arduratuko dena.
- d)... Beharrezko neurriak hartzea kirola, jarduera fisikoa, kultura eta aisialdia ez daitezkeen izan diskriminazio-egoera adinagatik, arrazagatik, desgaitasunagatik, sexu-orientazioagatik, sexu-identitateagatik edo genero-adierazpenagatik, edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik; horretarako, umeekin eta nerabeekin lan egingo da, bai eta haien familia eta profesionalekin ere, irainik eta adierazpen iraingarririk eta diskriminatzailezik ez erabiltzeko.
- e)... Haurrek eta nerabeek beren prestakuntzaren eta garapen integralaren alderdi guztietan parte-hartze aktiboa izan dezaten sustatzea.
- f) Kirol-erakundeen eta gurasoen edo tutoretza-, zaintza- edo harrera-eginkizunak betetzen dituzten arteko harremanak eta komunikazioa sustatzea eta sendotzea.

³ Nondik hartuta: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2021/BOE-A-2021-9347-consolidado.pdf>

2. Era berean, 5. artikuluan aipatzen den prestakuntzaz gain, erakunde horietan lan egiten dutenek berariazko prestakuntza jaso beharko dute desgaitasunen bat duten haur eta nerabeen gaitasun eta gaitasun desberdinak behar bezala artatzeko, horien kirol inklusiboa sustatzeko eta garatzeko.

Neurri horiek **4. Artikuluan (Irizpide Orokorrak)** jasotako irizpide jakin batzuen arabera aplikatu beharko dira:

1. Adin txikikoaren interes gorena interpretatzeko printzipio eta irizpide orokorrak aplikatuko dira, Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoaren 2. artikuluan jasotakoak (Lege horrek Kode Zibila eta Prozedura Zibilaren Legea partzialki aldatzen ditu), bai eta honako hauek ere:

- i)... Genero-ikuspegia txertatzea haurren eta nerabeen aurkako indarkeriarekin lotutako edozein neurriren diseinuan eta ezarpenean.
- j)... Desgaitasunaren zeharkako ikuspegia txertatzea haurren eta nerabeen aurkako indarkeriarekin lotutako edozein neurri diseinatzeko eta ezartzeko.
- k)... Haurren tratu-berdintasuna sustatzea, hezkidetzaren bidez eta ekitateko irakaskuntza sustatuz, eta genero-rolak eta -estereotipoak deseraikiz.
- l)... Adin txikikoari eragiten dioten erabaki guztietan adin txikikoaren interes gorena formalki ebaluatzea eta zehaztea.
- m)... Adingabeen biziraupena eta garapen osoa ziurtatzea.
- n)... Haurrei eta nerabeei eragiten dieten erabaki guztietan parte hartzeko eskubidea gauzatzen dela ziurtatzea.

Bestalde, **Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legea bigarrenaz aldatzen duen martxoaren 3ko 1/2022 Legeak** honako hau ezartzen du 3. artikuluan (Printzipio Orokorrak):

3. Emakumeen aurkako indarkeria matxista prebenitzea, artatzea eta desagerraraztea.

Euskal botere publikoek zeharka txertatuko dute beren politika eta ekintzetan emakumeen aurkako indarkeria matxista prebenitzeko, artatzeko eta desagerrarazteko helburua, modu guztietan, emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunaren adierazpen muturrekoagoa den heinean.

3.. Haur eta nerabeen kontrako indarkeria kirolean

Haurrak eta nerabeak indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateari buruzko ekainaren 4ko 8/2021 Lege Organikoaren 1. artikuluan (xede) arabera, indarkeriatzat hartuko dira tratatu txar fisiko, psikologiko edo emozionalak, zigor fisiko, umiliagarri edo iraingarriak, axolagabekeria edo tratatu arduragabea, mehatxuak, irainak eta kalumniak, esplotazioa, sexu-indarkeria, ustelkeria, haur-pornografia, prostituzioa, eskola-jazarpena, sexu-jazarpena, ziberjazarpena, genero-indarkeria, genitalen mutilazioa, edozein helburutarako gizakien salerosketa, ezkontza behartua, haurren ezkontza, pornografiarako sarbiderik ez eskatzea, sexu-estortzioa, datu pribatuen hedapen publikoa eta familia-eremuan indarkeriazko portaera oro.

Nazioarteko Batzorde Olinpikoaren (2016) arabera Según el **Comité Olímpico internacional (2016)**⁴, ebidentzia enpiriko batzuek erakusten dute kirolariak jazarpen eta abusu psikologiko, fisiko eta sexual mota desberdinak jasaten dituztela, eta horiek hainbat mekanismoren bidez gauzatzen direla, hala nola hitzeko kontaktuaren, hitzik gabekoaren, digitalaren, zabarkeriaren, bullying-aren edo hasiberrien bidez. Nazioarteko Batzorde Olinpikoak jazarpen eta abusu mota horiek guztiak biltzen ditu istripurik gabeko indarkeria terminoan.

Bestalde, **CASES**⁵, **Europako hainbat herrialdeetan egindako ikerketak (Espainiak ere parte hartu zuen)** llevado a cabo en diversos países de Europa en 2021, en el que también participó España, kirol-eremuan haurren eta nerabeen aurkako indarkeria arazo larria eta orokorra dela ondorioztatzen du. Azterlan horrek kiroleko haurren aurkako indarkeria moten sailkapen bat jasotzen du:

- ..... **Zabarkeria:** haur baten oinarrizko premia fisiko edo psikologikoak ez asetzea. Adibideak: ez bermatzea haurrek beren kirola baldintza seguruetan egiten dutela, osasuna arriskuan jartzea, beharrezko gainbegiratze edo tratamendu medikoa ematen ez dutelako.
- **Indarkeria Psikologikoa/Emozionala:** Haur edo nerabe baten osasun psikologikoari edo garapen mental eta emozionalari kalte egiten dioten portaerak barne hartzen ditu Adibideak: gutxiespena, umiliazioa, oihuak, arbuioa, isolamendua, baita haurra modu aktiboan alde batera uztea edo arreta eta laguntza ukatzea ere. Gainera, kirolaren esparruan, itxaropen ez oso errealistak lortzeko presioa indarkeria psikologikoaren esparruan sartuko litzateke.

⁴ Mountjoy et al., Nazioarteko Batzorde Olinpikoa (2016). *IOC Consensus Statement: harassment and abuse (non-accidental violence) in sport*. Nondik hartuta: <https://bjsm.bmj.com/content/bjsports/50/17/1019.full.pdf>

⁵ Hartill, M., Rulofs, B., Lang, M., Vertommen, T., Allroggen, M., Cirera, E., Diketmueller, R., Kampen, J., Kohl, A., Martin, M., Nanu, I., Neeten, M., Sage, D., Stativa, E. (2021). *CASES: Child abuse in sport: European Statistics – Project Report*. Ormskirk, UK: Edge Hill University.

Nondik hartuta: <https://sites.edgehill.ac.uk/cps/files/2021/11/CASES-Project-Report-EU.pdf>

- **Indarkeria fisikoa:** kalte fisikoak eragiten dituzten ekintzak. Adibideak: jipoitu, ostikoak eman, astindu edo behartu kirolariak drogak kontsumitzera, entrenatzera eta/edo lehiatzera, behar bezala ez daudenean.
- **Kontakturik gabeko sexu-indarkeria:** nahi ez diren, baimenik ez duten edo gorputzeko kontakturik gabe hertsatutako sexu-portaerak barne hartzen ditu. Adibideak: hitzezko, ikusizko edo digitaleko sexu-jazarpena.
- **Sexu-indarkeria kontaktuarekin:** sexu-harreman bortitza. Adibideak: ukituak, kontaktu fisikoa eta/edo sexuala behartzeko ahaleginak edo bortxaketak.

CASES proiektuan ikertutako pertsonen arteko indarkeria motez gain, [Eusko Jaurlaritzak](#)⁶ honakoak aipatzen ditu: nork bere buruari eragindako indarkeria (suizidioa, ahalegin eta ideia suizidak, auto-lesioak, elikadura-nahasmenduak, auto-zergen entrenamenduari buruzkoak) eta testuinguru-indarkeria (aurrekontu-banaketa desberdina generoaren, adinaren eta abarren arabera); haurrak babesteko araudirik ez egotea; sentsibilizazio- eta prestakuntza-kanpainarik ez egotea; instalazio desegokiak; hasiberriaren kultura; adingabeak ezkutuko kontratuen bidez profesionalizatzea; eta adingabeen salerosketa).

Indarkeria horiek guztiek haurren eta nerabeen eskubideak urratzen dituzte; horregatik, kirol-erakundeek babesguneak eta aseguruak sustatu behar dituzte adingabeentzat, prebentzio- eta jarduera-protokoloen bidez.

---

⁶ Eusko Jaurlaritzak (ZAIN Protección Infancia y Adolescencia) (2022). *Protocolo y Caja de herramientas para iniciar el proceso de implementación de las exigencias derivadas de la LOPIVI y para seguir promoviendo una cultura de bienestar para los niños, niñas y adolescentes en el deporte organizado en Euskadi.*

Nondik hartuta:

https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/kirol_eskola_argitalpenak/es_def/adjuntos/INFORME_Caja-de-herramientas-para-iniciar-el-proceso-de-implementacion-bienestar_SEPT.pdf

4.. Aplikazio-eremua

GOIERRI-GORRI F.K.-ren barne-egituran JOKO OK kirolariak indarkeriaren aurrean babesteko eta kirolean sexu-jazarpeneko eta -abusuko egoerak prebenitzeko programaren protokoloaren aplikazio-eremua **GOIERRI-GORRI F.K.**-arekin zerikusia duen jarduera osoan kokatzen da; kirolariekin eta hari lotutako zuzendari, teknikari eta laguntzaile guztiekin, erakundearekin duten lotura, lan-harremana eta kontratu-mota edozein dela ere.

Era berean, protokolo hau **GOIERRI-GORRI F.K.**-ko kirol-espazio osoan aplikatu daiteke, **GOIERRI-GORRI F.K.** klubaren jarduera barne, baita **GOIERRI-GORRI F.K.**-ko bazkideek, gurasoek edo partidak ikustera joaten diren beste pertsona batzuek harmailetan dituzten jarrerak eta portaerak ere.

Protokolo honetan jasotako portaerak onartezinak dira, bai **GOIERRI-GORRI F.K.**-ko ekipoen jardueraren eremuan, bai bidaia, gizarte-ekintza eta abarrekin lotutako kanpo-jardueran.

GOIERRI-GORRI F.K. delakoaren eskumen-eremutik kanpo geratzen diren portaerak idatziz gaitzetsiko dira dagokion erakundearen (Gipuzkoako Foru Aldundia eta/edo Gipuzkoako Futbol Federazioa).

5.. Babeserako ordezkaria

LOPIViren arabera, **adin txikikoekin lan egiten duten kirol-erakunde guztiek babes-ordezkari bat izendatuko dute**. Figura hori erreferentzia izango da erakundea osatzen duten haur eta nerabe guztientzat; pertsona irisgarria izan beharko du, eta harremanetarako datuak erakundearekin lotutako pertsona eta erakunde guztien artean zabaldu beharko dira. Kirolariengandik hurbil egon beharko du, eta haurren eta nerabeen aurkako indarkeria prebenitzeko prestakuntza espezifikoa⁷ izan beharko du.

Era berean, **GOIERRI-GORRI F.K.** babes-ordezkari bat izendatu beharko du, erakundean babes-estrategia osoa gidatu eta kudeatuko duena.

Babes-ordezkariaren **funtzioak** honako hauek dira:

- .....Kirolariak babesteko politikak garatzeko eta ezartzeko lanen buru izatea, eta politika horiek behar bezala ezartzen, monitorizatzen eta aldizka eguneratzen direla ziurtatzea.
- .....Gaietan adituak diren zerbitzu publiko, agintari eskudun eta gizarte zibileko erakunde guztiak identifikatzea eta haiekin harremanetan jartzea, eta, beharrezkoa izanez gero, aholkua eta laguntza eskatzea. Kontaktuen zerrendak eguneratuta eta eskuragarri egon behar du beti.
- Aldian-aldian, antolaketan arriskuen ebaluazioak egitea eta kirolarientzako arriskuak minimizatzeko plan bat garatzea. Plan horiek langile guztiak eta boluntarioak inplikatu behar dituzte.
- Jarduera-eremu babesleak eta seguruak sustatzea, kirolariarekiko edozein motatako indarkeriarik gabe, sexu-indarkeria barne.
- Erakundearen jarduera-eremuko pertsona guztiek erakundearen prebentzio-protokoloak eta -politikak ezagutzen dituztela ziurtatzea.
- Erakundearen jardueraren esparruan pertsona guztiek kirolariak babesteko prestakuntza egokia dutela ziurtatzea.
- .....Erakundeko zuzendaritzari prestakuntza-premiei buruzko aholkularitza ematea, prestakuntza osatu duten langileen erregistroa mantenduz.
- .....Kirol-erakundearen barruan eskumena duen organoari jakinaraztea kirolarien osotasuna arriskuan jartzen duten jokabide-kodeak betetzen ez badira.
- .....Kirolarien tratu txar, jazarpen edo abusu kasu posibleen berri ematea agintari eskudunei.
- .....Kirol-erakundearen barruan harreman-gune gisa jardutea beste erakunde edo erakunde batzuetako agenteei begira, kirolarien babesarekin zerikusia duen guztian.
- .....Kirolarien babesarekin lotutako kanpo-bileretan kirol-erakundearen ordezkari izatea.

⁷ Administrazio publikoek oraindik (2022ko urria) ez dituzte ezarri babes-ordezkariak izan behar duten gutxieneko prestakuntzari buruzko irizpideak. Beraz, pertsona horiek bete beharreko baldintzak indarreko araudiaren aplikazioan aurrera egin ahala zehaztuko dira.

- ..... Kirolariak babesteko estrategiaren ebaluazioak eta aldizkako aldaketak gidatzea.
- ..... Kasuen edo egoeren erregistroa sortzea eta mantentzea.

Babes-ordezkarria uneoro egongo da prest kontsultak edo zalantzak ebazteko eta laguntza-eskaerak edo kezak jasotzeko. Bere harremanetarako informazioa beti egon behar da ikusgai eta uneoro eskuragarri.

Rol hori betetzeko, honako **trebetasun eta gaitasun espezifiko** hauek behar dira, besteak beste: haurtzaroan oinarritutako ikuspegia izatea; babesaren arloko aholkularitza- eta laguntza-trebetasunak izatea; komunikazio-trebetasunak izatea; eta emozionalki larriak eta delikatuak diren gaiak eta kasuak sor daitezkeen esparru batean modu konfidentzian eta sistematikoan lan egiteko trebetasuna izatea.

Eskatutako **ezagutzei** dagokienez, honako hauek nabarmentzen dira: adin txikikoentzat kaltegarriak diren portaerak antzematen jakitea; jardunbide txarren eta abusuzko portaeren mugak ulertzea; eta haurrak babesteko kasuak agintari edo agentzia egokiei igortzea kudeatzea.

Jokabide desegokien edo tratu txarren inguruko kezka, susmoak edo salaketak adieraztea kezka eta stres iturri izan daiteke, batez ere kirol-erakundearen jardueran parte hartzen duen beste langile edo boluntario bat bada. Hala ere, kezka horien berri ematea benetan garrantzitsua da haur batek kalterik jasan ez dezan edo kalte horiek jasateko arriskua izan ez dezan, eta sortzen diren kezkei jarraipen egokia eta sistematikoa egingo zaiela bermatzeko. Jakinaraztea nahitaezkoa da legez; ez eragitea ez da aukera bat.

6.. Arriskuak, detekzioa eta prebentzioa

Europako Kontseiluaren (d.g.)⁸ arabera, honako hauek dira kirolean adin txikikoen sexu-abusuari lotutako arrisku-faktoreetako batzuk: indarkeriarekiko eta lesioekiko tolerantzia handia; lidergo autoritarioa eta entrenatzaileen eta kirolarien arteko botere-harreman desorekatuak; eskandaluak saihestea, kasuak isilaraztea; gizonak nagusi diren sektorea; kontaktu fisikoa ezinbestekoa izatea; sariaren garrantzia; hurbilketak eta kontaktu fisikoko jokabide desegokiak onartzea, eta gizonen eta emakumeen arteko diskriminazioa eta desberdintasuna onartzea. Era berean, zenbait espazio aipatu ditu esparru horren berezko arrisku potentzial gisa adin txikikoen aurkako sexu-indarkeriari dagokionez, besteak beste, aldagelak eta duxtak, eta hainbat egoera, hala nola bidaiak, eta etxetik kanpo igarotzen diren gauak.

Ildo beretik, **Emakundek (2015)⁹** gida bat argitaratu zuen kirolean emakumeen aurkako sexu-jazarpena eta abusua prebenitzeko. Dokumentu horretan, kiroleko sexu-indarkeriarekin zerikusia duten jokabideen zerrenda jasotzen da, gai horri buruz nazioartean argitaratutako hainbat ikerlanetatik eta beste gida batzuetatik bilduta. Jarraian, adibide gisa, indarkeria-mota horrekin lotutako jarrera eta portaera batzuk azaltzen dira, detektatzeko eta sentsibilizatzeko baliagarriak izan daitezkeenak.

---

⁸ Europako Kontseiluaren *Start To Talk* kanpaina, kirolean sexu-indarkeriaren aurkako errespetuzko eta tolerantziarik gabeko kultura sustatzeko. Nondik hartuta: <https://human-rights-channel.coe.int/stop-child-sexual-abuse-in-sport-es.html>

⁹ Nondik egokituta: Azurmendi, A. eta Fontecha, M. (2015). *Kirolean emakumeen kontrako sexu-jazarpena eta abusuak prebenitzeko gida: Protokoloa egiteko jarraibideak*. Vitoria-Gasteiz: Emakunde. Nondik hartuta: https://www.emakunde.euskadi.eus/contenidos/informacion/publicaciones_guias2/eu_emakunde/adjuntos/29.gida.kir_ola.pdf

**Kirolean haurren eta nerabeen babesa indarkeriaren aurrean:
Prebentzio eta Ekintzarako Protokoloa**

<p align="center">EGOERA OROKORRAK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bizitza sexualari buruzko galderak egitea. - Bizitza pribatua sartzeari. - Telefono deiak etengabe egitea. - Bizitza pribatua kontrolatzea. - Ikastetxera edo lantokira bila joatea. - Itxuraz ustekabekoak diren topaketak probokatzea, behin eta berriz. - Aldagelan baimenik eskatu gabe sartzeari. - Dutzatu edo jantzi bitartean aldagelan jarraitzea. - Aldageletan eta komunetan modu klandestinoan behatzen aritzea edo irudiak grabatzeko kamerak jartzea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Petoak edo arropa modu pribatua aldatzeko aukera ez ematea. - Kiroleri bakarraren eta entrenatzailearen arteko harreman duala eta itxia: aldagela konpartitzea, berarekin dutzatzea, etxera gonbidatzea. - Bidaietan alkoholaren kontsumoa bultzatzea. - Bidaietan kirolariekin logela konpartitzea. - Entrenamendu indibidualak jartzea bakarka egoteko interesagatik. - Kiroleriak etxera gonbidatzea. - Ekintza umiliagarriak egitea hasiberriari egiten zaion burla moduan. - Espazituki sexu-itxurako proposamenak, gonbidapenak eta bultzadak egitea. - Sexu-zerbitzuen trukean kirol-onurak eskaintzea.
<p align="center">KOMUNIKAZIO BERBALA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Irukin sexistak, mespretxuzkoak edo ezegokiak: <ul style="list-style-type: none"> - Orohar emakumeak edota kirolariak, emakumeak izateagatik, zalantza jarri edo barregarri uzten dituztenak. - Gorputzako ezaugarri bate do itxura dela-eta kirolariak zalantza jartzen edo barregarri uzten dituztenak. - Jantzera edo apaintzeko moduari buruzkoak. - Gizonak zalantza jarri edo barregarri uzten dituztenak gizotasun faltagatik edo estereotipikoki femeninoak diren jokabideak izateagatik. - Sexu-izaera duten hitz itsusiak, biraoak eta espresioak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Emakumeak barregarri uzteko txantxak, burlak edo txisteak. - Kiroleri baten sexu-orientazioari buruzkoak, edo, orokorrean egiten diren adierazpen, txantxa edo iritzi homofoboak, lesbofoboak eta transfoboak. - Aurkako giroa eta ezinegona eragiten duten agresibitatez betetako adierazpenak. - Beldurra eragiten duten agresibitatez betetako adierazpenak. - Sexu-konnotazioa duten ziriak edo biraoak. - Hitz itsusiak eta biraoak baliatuta emandako instrukzio eta zuzenketa taktikoak zein teknikoak. - Hitzez sexu-izaera duten proposamenekin beldurraraztea.
<p align="center">KOMUNIKAZIO EZ BERBALA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Begirada lizunak edo etengabeak. - Txistuak. - Aurpegi edo gorputz-adierazpenak. - Pornografia-irudiak edo sexu-edukia duten irudiak erakustea. - Bideo edo filma erotikoa edo pornografikoa ikustea. - Musika sexista jartzea (instalazioan, bidaietan, bideoetan, etab.). 	<ul style="list-style-type: none"> - Teknologia digitalaren erabilpen ezegokia: <ul style="list-style-type: none"> - Mezu ezerosoak bat-bateko komunikazioa erabilita. - Sare sozialak baliatuta, nahi ez den jarraipena edo komunikazioa. - Sexu-edukia duten posta elektronikoak. - Behin eta berriz egindako dei galduak. - Argazkiak atera aldagelan, arroparekin ego gabe, eta sare sozialetara igo. - Eduki pornografikoa Whatsapp taldeetan edo barne-komunikaziorako erabiltzen diren beste aplikazio batzuetan banatzea.
<p align="center">KONTAKTU FISIKOA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gorputz-kontaktu handia edo ezegokia, desio ez diren besarkadak, estutzeak. - Gorputzeko hainbat atal ukitzea: ipurdia, bularrak, genitalak... - Atximurkadak eta txaloak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Besarkada batekin hurbilaztea, eta ondoren muxu ematen saiatzea. - Derrigorrean muxu ematea. - Baimenik gabeko sexu-harremanak. - Bortxaketa saiakerak. - Bortxaketak.

Hala eta guztiz ere, sexu-indarkeriaz haratago, **Eusko Jaurlaritzak**¹⁰ gomendio batzuk ematen ditu, nor bere buruari eragindako indarkeria eta pertsonen arteko indarkeria —sexu-indarkeria barne—, eta testuinguru-indarkeria, kirol-esparruan parte hartzen duen eragile-motaren arabera bereiziz: kirolariak, senideak edo legezko tutoreak, entrenatzaileak, arbitroak, osasun-laguntzako langileak eta zuzendaritza-batzordeetako kideak. Hona hemen gomendio horien laburpena:

Indarkeria mota	Agentea	Prebentzio-lana	Delekzio goiztiarra
Indarkeria auto-ezarrria	Kirolariak	Norberaren zaintza eta kideak zaintzea sustatzea	Ondo pasatzen duzu? Uste duzu norbaitek ez duela ondo pasatzen?
	Familiak	Sentsibilizazioa nor bere burua zaintzeko sustapenean eta indarkeria-mota desberdinak goiz hautematean	Zure seme-alabek ondo pasatzen al dute kirolean? Gorputzeko lesio "deigarriak" dituztela antzeman duzu? Entrenatzaile edo kideekin komunikatzeko zailtasunak ditu? Kokasionetan errezeloa duzu entrenatzailearekin joateko?
	Entrenatzaileak	Adin txikien autozaintza sustatzeko prestakuntza eta suizidioaren eta elikadura-nahasmenduen detekzio goiztiarra	Ondo pasatzen dute entrenamenduetan? Galdetu diezu? Ba al da inor taldean bereiziki triste sumatu duzunik? Badakizu zer egin hori gertatzen bada?
	Epaileak	Adin txikien autozaintza sustatzeko prestakuntza eta suizidioaren eta elikadura-nahasmenduen detekzio goiztiarra	Ondo pasatzen al dituzte arbitratzen dituzun kirolariak? Osasun mentala lantzen laguntzen dituzte? Baduzu tresnarik gerta dakizkizukeen indarkeria-egoerak identifikatzeko?
	Osasuneko langileak	Nork bere burua zaintzeko sustapenari eta indarkeria-mota desberdinen detekzio goiztiarrari buruzko prestakuntza	Ondo pasatzen al dute kirolariak entrenamenduetan? Galdetu diezu? Kirolariaren batek gorputzeko lesio "deigarriak" dituela antzeman al duzu?
	Zuzendaritza Batzordeak	Sentsibilizazioa autozaintzaren sustapenean, haurren aurkako indarkeria-motak goiz detektatzea eta babes-kultura sustatzea	Zure erakundeko entrenatzaileak adingabeen autozaintzari eta haurren aurkako kiroleko indarkerien detekzio goiztiarrari buruzko prestakuntza al dute?
Pertsonen arteko indarkeria	Kirolariak	Beste pertsona batzuekiko errespetua Autobabesa	Errespetuz tratatzen dituzu gainerakoak? Ondo tratatzen zaituzte? Entrenatzaileak iraindu edo gaizki sentiarazten zaitu? Norbait gaizki sentiarazten du?
	Familiak	Jokabide-kodearen sentsibilizazioa eta hedapena	Seme-alabek errespetatzen al dituzte ikaskideak? Nola jokaten duzu lehiaketak ikustera zoazenean?
	Entrenatzaileak	Sexu-izaerako delituen ziurtagiria Tratu ona ardatz duen Jokabide Profesionalaren Kodeari buruzko prestakuntza Bilerak egitea familia-ingurunearekin, haiek ezagutzeko Kirolarietarako prestakuntza gatazkak konpontzeari buruz	Kontuan hartzen dituzu haur bakoitzaren ezaugarri individualak? Inoiz umiliatu edo barrengarri utzi dituzu entrenatzen ari zarenak? Xantxia egin diezu ez deitzaiekin? Ziur zaude aldagelak leku segurua direla? Kideen arteko tratua ondo sustatzen duzu?
	Epaileak	Jokabide-kodeari eta arbitraje-estiloari buruzko prestakuntza, tratua ondo ardatz duena	Arbitratu duzun norbait umiliatu edo barrengarri utzi duzu? Arbitraje-erabakien arrazoiak azaltzen dituzu? Adin txikioa bazara: Tratu egokia jasotzen duzu entrenatzailean eta familian edo ikusleen aldeak?
	Osasuneko langileak	Sexu-izaerako delituen ziurtagiria Jokabide-kodeari eta tratua ondo ardatz duen entrenamendu-estiloari buruzko prestakuntza	Antzeman al duzu lesioen edo osasun mentaleko arazozen inzidentzia "atipikoki" handia? Zure entrenatzaileari edo babes-ordetzaileari jakinarazi diozu? Kirolariaren osasuna haien kirol-errendimenduari gainera jartzen duzu?
	Zuzendaritza Batzordeak	Jokabide-kodearen sentsibilizazioa eta hedapena, eta tratua onaren kultura sustatzea	Badakizu zure erakundeko adin txikioak errespetuz tratatzen diren kideen artean? Ba al dakizu zure erakundeko entrenatzaileek errespetuz tratatzen dituzten kirolariak? Ba al dute konfiantzako tartetik zurekin haien kezkei buruz hitz egiteko?
Testuinguru indarkeria	Kirolariak	Adin txikioek erakundearen erabakietan parte hartzea Bidezko tratua sustatzea	Kontuan hartzen al dute zure iritzia zure taldearen/klubaren/federazioaren erabakietan? Diskriminatu sentitzen zara generoagatik, identitate edo orientazio sexualagatik, etniagatik, etab.?
	Familiak	Adin txikioek erakundearen erabakietan parte hartzea Bidezko tratua sustatzeari buruzko sentsibilizazioa	Zure seme-alabek parte hartzen al dute erabakiak hartzen? Sumatzen al duzu klub/federazioan generoagatik, identitate edo orientazio sexualagatik edo etniagatik diskriminaziorik?
	Entrenatzaileak	Botere eta kirol sistemari buruzko prestakuntza Kudeaketa gardena ballabideen banaketan Material, instalazio eta kirol-testuinguru seguruei buruzko prestakuntza	Zure ustez, entrenatzen dituzun kirolariak diskriminatuak dira klubeko beste kirolarietatik? Entrenamenduen aurretik kuskatzen dituzu erabiliko dituzten instalazioak eta materiala?
	Epaileak	Material, instalazio eta kirol-testuinguru seguruei buruzko prestakuntza	Baduzu tresnarik indarkeria-egoerak identifikatzeko eta egoera horien aurrean jarduteko?
	Osasuneko langileak	Botere eta kirol sistemari buruzko prestakuntza Kudeaketa gardena ballabideen banaketan	Profesional gisa ematen dituzun gomendioak betetzen dira? Lehiaketari lehenetsuna ematen zaio zure gomendioen gainetik? Presiopean sentitu zara zure kode deontologikoa ez betetzeko?
	Zuzendaritza Batzordeak	Arriskuaren analisia eta prebentzio-plana (istripu-lasa, azpiegituren kalitatea) Adin txikioek erakundearen erabakietan parte hartzea Bidezko tratua sustatzeari buruzko sentsibilizazioa	Adin txikioek parte hartzen al dute taldearen/klubaren/federazioaren erabakiak hartzen? Ekitatean eta berdintasunean onarritutako tratua jasotzen al dute zure klub/federazioko kirolari guztiek?

¹⁰ Eusko Jaurlaritzak (ZAIN Protección Infancia y Adolescencia) (2022). *Protocolo y Caja de herramientas para iniciar el proceso de implementación de las exigencias derivadas de la LOPIVI y para seguir promoviendo una cultura de bienestar para los niños, niñas y adolescentes en el deporte organizado en Euskadi.*

Nondik hartuta:

https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/kirol_eskola_argitalpenak/es_def/adjuntos/INFORME_Caja-de-herramientas-para-iniciar-el-proceso-de-implementacion-bienestar_SEPT.pdf

Bestalde, **Fédération Internationale de Football Association-ek (FIFA)**¹¹, FIFA Guardians^{MT} programaren barruan, Erreminten Kutxa bat sortu du kirolean ahulak diren adin txikikoak eta pertsona helduak babesteko. Dokumentu honetan, kirol-arloarekin lotutako hainbat arlotan ezarri beharreko prebentzio-neurri espezifikoak jasotzen dira.

FIFAre proposamenak erreferentziatzat hartuta, jarraian, neurri horien egokitzapen bat aurkezten da. **GOIERRI-GORRI F.K.** eta harekin lotutako erakundeek har ditzakete neurri horiek, protokoloaren aplikazio-esparruan, arriskuak minimizatzeko eta kirolarientzako, erabiltzaileentzako, langileentzako, zuzendarientzako, medikuentzako, teknikarientzako, arbitroentzako, boluntarioentzako eta erakunde horiei lotutako pertsona gehiagorentzako kirol-gune babesgarri eta seguruak sustatzeko.

Beste kolore batean azpimarratuta agertzen diren eremuek lotura bat dute espazio horretan hartu beharreko **gomendioen edo neurri espezifikoaren dagokien katalogoarekin**, erakunde bakoitzak bere beharren edo ezaugarrien arabera egokitu ahal izango duena.

Beraz, oro har, prebentzio-neurriak hartuko dira honako zeregin edo egoeretan:

---

¹¹ FIFA (2019). *Child Safeguarding Toolkit for Member Associations*. Nondik hartuta: <https://www.sporhumanrights.org/media/u5nhkdhw/toolkit-fifa-guardians.pdf>

- **Pertsonak**

- Babeserako ordezkaria
- Kontratazio seguruko prozedurak eta erreferentziak: (1)
  - o Hautaketa-prozesu formalak eta gardenak, adin txikikoekin beste erakunde batean (kluba, federazioa, etab.) izandako esperientziari buruzko gutxienez bi erreferentzia eskatuz; elkarrizketa pertsonala.
- Sexu-delituen aurrekaririk ez izatearen ziurtagiria:
  - o Aurrekaririk ez izatearen ziurtagiria eskatzea adin txikikoekin harremana duten erakundeko pertsona guztiei.
- Jokabide Kodeak:
  - o Kirolariak (2)
  - o Teknikariak, administrazio eta zerbitzuetako langileak, etab. (3)
  - o Familiak (4)
- Sentsibilizazioa eta prestakuntza:
  - o Adin txikikoekin harremana duten pertsona guztiek administrazio publikoek eskatutako prestakuntza dutela bermatu beharko da; hala ere, aldi behin sentsibilizazio-saioak egin beharko dira kirolariek eta erakundea osatzen duten gainerako helduekin.

- **Lehiaketak eta entrenamenduak**

- Aldagelak eta dutzak (5)
- Gela osagarriak (6)
- Jokabidea harmailetan (7)
- Sariak ematea (8)

- **Bidaiak eta joan-etorriak**

- Plangintza (9)
- Familiari baimena bidaietarako (10)

- **Komunikazioa eta sare sozialak**

- Komunikazio-politikarako gomendioak (11)
- Familiari baimena irudien erabilpenerako (12)

7.. Erakundearen diagnostikoa

Kirol-erakunde batean babes-politika bat ezartzeko prozesua hasteko lehen urratsetako bat, protokoloa onartzearekin eta babes-ordezkaria izendatzearekin batera, arlo horren inguruko **egoeraren diagnostikoa** egitea da. Azterketa horren bidez, erakunde bakoitzak bere eragin-eremuan dauden arriskuak identifikatu ahal izango ditu, eta ekintza-plan bat ezarri, legeak ezarritako alderdiei, erakundearen berezko premiei eta garapen-maila txikiena duten gaiei lehentasuna emanez. Jarraian, **25 item edo neurri** sorta bat azaltzen da, bost eremutan banatuta (antolaketa; pertsonak; lehiaketak eta entrenamenduak; bidaiak eta joan-etorriak; eta komunikazioa eta sare sozialak), erakunde bakoitzak bere egoeraren autoebaluazioa egin dezan neurri bakoitzaren ezarpenari dagokionez. Era berean, neurri bakoitzaren ezarpen-maila hiru graduko eskala batean baloratu ahal izango du:

- A: Ezarrita
- B: Partzialki ezarrita
- C: Ezarri gabe/Inplementatzen

				A	B	C
1. Erakundea	1	Protokoloa, zuzendaritzak sinatu eta onartutako jarduera-prozedura barne				
	2	Babeserako-ordezkaria izendatua				
	3	Arriskuen diagnostikoa egina				
	4	Protokoloa eta babes-ordezkariaren kontaktua zabaltea erakundeko pertsona, familia eta lotutako eragile guztien artean				
	5	Hautzaroen erreferentziako zerbitzu espezializatuak identifikatu dira (Udaleko Gizarte Zerbitzuak, Aldundia, Adin Txikikoen Fiskaltza)				
	6	Lankidetzak-sareak sortu dira beste kirol-erakunde batzuekin				
	7	Kezken/zalantzen erregistroa eta esku-hartzeen erregistroa sortu eta eguneratu dira				
	8	Hartutako neurrien ebaluazioa eta jarraipena				
2. Pertsonak	9	Kontratatzeko eta erreferentziak eskatzeko prozedurak ezarrita				
	10	Adin txikikoekin harremana duten pertsona guztiei sexu-deltuen aurrekariak ez daudela egiaztatzen duen ziurtagiria eskatu zaie				
	11	Adin txikikoekin harremana duten pertsona guztiek Jokabide Kodeak sinatuta				
	12		Kirolariak			
	13		Teknikariak, medikuak, administrazio eta zerbitzuetako langileak, Zuzendaritza Batzardea, etab.			
	14		Familiak			
3. Lehiaketak eta entrenamenduak	15	Egindako sentsibilizazioa (indarkerien prebentzio, tratu onaren sustapena, erabakietan parte hartzea)				
	16	Egindako prestakuntza (indarkerien prebentzio, tratu onaren sustapena, erabakietan parte hartzea)				
4. Bidaiak eta joan-etorriak	17	Instalazio seguruak (stripu-tasa, kalitatea)				
	18	Aldagelak eta dutxak				
	19	Gela osagarriak				
	20	Harmailak				
	21	Sariak banatzea				
5. Komunikazioa eta sare sozialak	22	Plangintza				
	23	Familien baimena				
	24	Auto partikularrak vs. Klubaren/federazioaren autobusa				
	25	Komunikazio-politikarako gomendioak				

8.. Jakinarazteko eta jarduteko prozedura

Indarkeria matxista jasaten duen edozein emakumek protokoloa aktibatzen eskatu ahal izango du, harremanetan jarri, ahoz edo idatziz (ikus laguntza-eskaeraren inprimakia hurrengo orrian). Era berean, haur eta nerabeen aurkako **indarkeria-egoerak ikusten dituen edo gertatzen direla susmatzen duen edonork** jarduera-protokoloa aktibatu beharko du, eta **GOIERRI-GORRI F.K.-kobabes-ordezkariekin harremanetan jarri beharko du, ahoz edo idatziz**. Pertsona horien harremanetarako datuak aurrez jakinarazi beharko dira, eta erreferentziako erakundeari lotutako pertsona guztiek ikusteko eta eskuratzeko moduko lekuetan argitaratu beharko dira.

Babes-ordezkariek, erreferentziako erakundeko Zuzendaritzarekin edo Diziplina Organoarekin batera, behar diren **larrialdi-neurriak** hartuko ditu biktima babesteko, eta adingabea bada, egoera horren berri emango die familiari eta erreferentziako¹² erakunde espezializatu¹³: Donostiako Udaleko Gizarte Zerbitzuei, Udaltzaingoari, Ertzaintzari edo Osakidetzari. Adingabeak direnean, Udaleko Gizarte Zerbitzuek hezkuntza-esparrurako ezarritako **notifikazio-eredu honen bidez** jakinaraziko zaie aipatutako erakunde espezializatu¹³.

Nolanahi ere, adin txikikoak edo helduak badira, eta egoera mota edozein dela ere, diziplina-organoak dagozkion **diziplina-neurriak** hartuko ditu barne-araudiaren¹⁴ arabera, eta babes-ordezkariek esku hartzeari buruzko informazioa **erregistro** espezifikoa jaso beharko du. Erregistro hori konfidentziala izango da eta gutxienez, honako informazio hau jaso beharko du: erregistro-data; gertakariaren data; jarduera-eremua; erregistroa egiten duenaren datuak; laguntza eskatzen duenaren informazioa eta harremanetarako datuak; erasotzailearen datuak, eragindako pertsonarenak, eta, adingabea izanez gero, haren senideenak; gertaeren deskribapena; eta hartutako neurriak.

¹² Erakunde bakoitzak bere protokoloetan ezarritako jarraibideen arabera jardungo du.

¹³ Une honetan, Eusko Jaurlaritza haurrak eta nerabeak zaintzeko eredu berri bat garatzen ari da, *Barnahus* ereduaren oinarrituta, eta eredu horren ezarpenak aldaketak ekarriko ditu egoera horiek jakinarazteko moduan. Kasu honetan, aldaketa horiek protokolo honetan ere sartuko dira.

¹⁴ Erakunde bakoitzak indarkeria matxistari eta haurrak eta nerabeak indarkeriaren aurrean babesteari buruzko atal espezifikoa jaso beharko du bere Kode Etikoa, barne-araubideko arauetan edo beste araudi batean.

Nori eta nola eskatu laguntza

Indarkeria pairatzen baduzu, edo **GOIERRI-GORRI F.K.** delakoaren jarduera-eremuko pertsonaren batek egoera horiek jasan dituela jakiten baduzu, jarri harremanetan:

Nekane Mujika Sueskun

607301279

goierrigorri2016@gmail.com

LAGUNTZA ESKATZEKO INPRIMAKIA	
ESKATZAILEA	
☐	KALTEA JASATEN DUEN PERTSONA
☐	BESTE BAT
KALTEA JASATEN DUEN PERTSONAREN DATUAK	
IZEN-ABIZENAK:	
NAN:	SEXUA: EMAKUMEA GIZONA BESTE
ADINA:	
ROLA/ESTAMENTUA (kirolari, teknikari, epaile, etab.):	
TELEFONOA:	
Kaltetua adin txikikoa izanez gero, haren senideen edo lege-tutoreen kontakturako datuak jarri:	
GERTAKARIEN DESKRIBAPENA (zerikusia izan duten pertsonak eta behatutako jokabideak)	
Data:	Ordua: Tokia:
Lekukoak egonez gero, haien izen-abizenak jarri:	
ESKAERA	
☐	Adin txikikoen aurkako indarkeria aurrean jarduteko protokoloa abian jartzeko eskatzen dut
Lekua eta data	Interesatuaren sinadura
HARTUTAKO KAUTELAZKO NEURRIAK	

Biktimaren borondatea eta konfidentzialtasuna

GOIERRI-GORRI F.K. babes-ordezkariak biktimaren borondatea kontuan hartuta jardungo du, biktima adin nagusikoa denean, eta, betiere, **adin txikikoen interes gorenaren printzipioa** onartuz eta baloratuz erabakiak hartzerakoan.

Era berean, jarduera orok eragindako pertsonen identitatea eta ongizatea babestuko ditu.

9.. Zabaltzea eta sentsibilizazioa

GOIERRI-GORRI F.K. eta kirol-programen edo -jardueren bidez lotutako erakunde orok prebentzio-protokoloa eta jarduera-protokoloa zabaltzeko beharko dituzte, bai eta babes-ordezkariaren izena eta harremanetarako datuak ere, beren jarduerarekin zerikusia duten pertsonen eta erakundeen artean, aldizka eta, gutxienez, denboraldi bakoitzeko hasieran. Funtsezkoa da adin txikikoen indarkeria identifikatzen jakitea, eta dauden komunikazio-bideak ezagutzea, ondoeza edo babesgabetasuna eragiten dien edozein egoeratik babesteko.

Protokoloaren aplikazio-esparruan hartzen diren prebentzio-neurri espezifikoek kalterik egin gabe, funtsezkoa da **GOIERRI-GORRI F.K.** lotutako pertsona guztiek Protokoloaren edukiei buruzko informazioa jasotzea, bereziki indarkeria-egoeretan jarduteko zirkuituari buruzkoa. Alde horretatik, babes-ordezkariak langileen, erabiltzaileen eta kirol-erakundeen sentsibilizazioa sustatuko du, haurrak eta nerabeak kiroleko indarkeriaren aurrean babestearekin lotutako hezkuntza-materialaren informazioaren eta hedapen erregularraren bidez.

10. Ebaluazioa eta jarraipena

Funtsezkoa da kirol-erakunde bakoitzak aldi behingo ebaluazioa egitea, Prebentzio eta Jarduera Protokoloaren ezarpen-maila ezagutzeko.

Hori dela eta, garrantzitsua da prozesua hasten denetik diseinatzea nola egingo den Legearen aplikazio-esparruan ezarritako ekintzen urteko jarraipena. Helburu horrekin, bi adierazle-mota ezarriko dira:

- **Gauzatze**-adierazleak: Prebentzio eta Jarduera Protokoloan jasotako babes-neurrien aplikazioaren jarraipena egiteko dira, **dagoeneko ezarrita** dauden adieraziz (✓), **edo inplementatzeke** dauden.
- **Emaitza**-adierazleak: garatutako ekintza baten emaitzari buruzko informazioa ematen dute; ekintzak lortu nahi den efektua eragin duen neurtzeko **moduari** erantzuten diote; beraz, kuantifikagarriak izan behar dute. Komeni da informazioa modu sistematikoan biltzea, ekintzen ebaluazioa errazteko.

Eusko Jaurlaritzak ezarritako egutegiaren arabera¹⁵, adin txikikoekin lan egiten duten kirol-erakunde guztiek, prebentzio-protokoloak aurkezteaz gain, gai horren inguruan egindako ekintzen monitorizazioa ere aurkeztu beharko dute. Beraz, informazioa sistematikoki biltzeak protokoloa ezartzeko txostena urtero egitea erraztuko du.

Ondoren, inplementatutako neurrien ebaluazio- eta jarraipen-eredu bat eskaintzen da.

---

¹⁵ 2022ko irailaren 27an egindako aurkezpena "Haur eta nerabeen babeserako protokoloa kirol esparruan: kirol entitateen zereginak" Jardunaldian.
Nondik hartuta: [PowerPoint aurkezpena \(euskadi.eus\)](https://www.euskadi.eus)

Kirolean haurren eta nerabeen babesa indarkeriaren aurrean:
Prebentzio eta Ekintzarako Protokoloa

Tarea		✓	Indicadores
1	Protokoloa onartua eta sinatua		Aldeko botuen % emandako boto guztien artetik.
2	Babeserako ordezkaria izendatua		Jasotako kontsulta kopurua (zalantzak, egonezina, etab.).
			Publikoki aurkeztua izan den ekitaldi kopurua
			Bere izena, funtzioak eta kontaktua ezagutzera emateko egindako bidalketa kopurua
			Harremanetan jartzeko informazioa jasotzen duen kartelen kopurua
			Erakundearen erregistratu diren kasuen kopurua
			Bitartekaritza bidez ebatzi diren kasuen kopurua
			Prozedura formala aplikatu den kasuen kopurua
3	REALAREKIN komunikazioa		Egindako bilera kopurua
			Egindako kontsulta kopurua
			Jakinarazitako kasuen kopurua
4	Babeserako ordezkariaren formakuntza		Jasotako formakuntza orduen kopurua
5	Pertsonala eta zerbitzuak kontratatuzko prebentzio neurriak ezarriak		Plantillako pertsona guztietatik erregistratutako aurrekariaren ziurtagirien%
			Plantillako langile guztietatik Jokabide Kodea sinatu dutenen%
6	Jokabide kodeak egokituak eta sinatuak		
	<i>Kirolariak</i>		Kirolari guztietatik Jokabide Kodea sinatu dutenen %
	<i>Pertsonal teknikoa, medikua, administra.</i>		Plantillako langile guztietatik Jokabide Kodea sinatu dutenen%
	<i>Familiak</i>		Kirolari adingabeen familien guztizko jokabide-kodea sinatu duten familien%
7	Prebentzio neurriak ezarriak		
	<i>Instalakuntzak eta materiala</i>		Kalte edo istripuen arriskua murrizteko hartutako neurrien kopurua
	<i>Bidaia eta ostatu-gauak</i>		Bidaia guztietatik, prebentzio-neurriak hartuta egindako bidaien %
			Bidaia sinatutako familien baimen-kopurua, bertan dauden adingabe guztien artean
	<i>Aldagelak eta dutxak</i>		Bidaia bakoitzean sinatutako baimenarekin bidaiatzen duten adingabeen %
	<i>Gela edo gune osagarriak</i>		Neurriak ezartzea behar duten espazioen kopurua
			Ezarritako neurrien kopurua
	<i>Komunikazioa, irudiak eta sare sozialak</i>		Kirolari adingabeen familia guztietatik, sinatutako familien baimenen %
	<i>Sarien banaketa</i>		Sari-banaketa ekitaldi guztietatik, sari-banaketen gomendioak jarraituta egiten direnen %
			Egindako aldaketa kopurua
	<i>Harmailak</i>		Lehiaketa guztietatik, sari-banaketen gomendioak jarraituta egiten direnen %
		Egindako aldaketa kopurua	
8	Sentsibilizazio neurriak ezarriak		
	<i>Erakundearekin lotura duten pertsona guztiei informazioa eman zaie</i>		Informazioa bidali duten pertsona kopurua, sexua eta estamentuaren arabera
			Informazioa zabaldu den aldi kopurua eta erabilitako kanalak
			Gai honen inguruan zabaldu diren berrien kopurua
	<i>Egoeren kartela espazio komunean jarrita egotea</i>		Jarri diren kartel kopurua, non jarri diren zehaztuz
9	Pertsonalaren formakuntza eginda		Estamentu bakoitzetik formakuntza jasotzen duten pertsona kopurua (zuzendaritza, teknikariak, medikuak, fisioterapeutak, kirolariak, etab.)
			Jasotako formakuntza orduen kopurua
10	Kasuen erregistrorako fitxategia sortua eta eguneratua		Entitatean erregistratzen diren kasuen kopurua
			Udalari eta zerbitzu espezializatuei jakinarazitako kasu kopurua
11	Babeserako neurrien ebaluazioa		Egindako ebaluazio kopurua
			Ebaluazioaren ostean abian jarritako ekintza berrien kopurua